

Dialyysifistelin kanssa eläminen

Leikkaus tehdään verisuonten laajentamiseksi hemodialyysihoitoa varten. Leikkaus tehdään puudutuksessa ja siinä yhdistetään käsivarren laskimosuoni valtimosuoneen. Hoitoyksikössä ohjataan tunnustelemaan fistelin surina eli svirri, joka johtuu fistelin kautta kulkevasta verenvirtauksesta. Sormella tunnusteltaessa kädessä tuntuu voimakas ja värisevä pulssi. Opettele tunnustelemaan surinaa päivittäin esimerkiksi herättyäsi. Fisteliä voi käyttää dialyysihoitoon 4-6 viikkoa leikkauksesta. Hyvin toimiva dialyysifisteli on edellytys hemodialyysihoidon onnistumiselle.

Fisteliä käytetään ainoastaan dialyysihoidossa

- Muista mainita fistelistä aina, kun asioit muissa terveydenhuollon yksiköissä.
- Fistelikädestä ei saa ottaa verikokeita, verenpainetta tai laittaa nesteensiirtokanyyliä.

Fistelin tukkeutumisen välttämiseksi

- Yli kilon painoisia esineitä ei saa nostaa kahteen viikkoon fistelikädellä ja sen jälkeen nostoraja on 10–15 kg.
- Vältä puristusta fistelin alueella (hiansuu, kello, kassin kantaminen käsivarrella).

Fistelikäden hoitaminen

- Tarkkaile ihon kuntoa ja pidä se puhtaana sekä rasvaa ihoa. Ihoa ei saa raapia.
- Suojele kättä lemmikkieläinten puremilta ja raapimiselta.
- Fistelisuonia voi alkaa vahvistamaan 3 viikkoa leikkauksen jälkeen. Tee sormijumppaa 2–5 minuuttia päivässä puristamalla sormia kevyesti nyrkkiin ja auki.
- Suonia voi myös vahvistaa suihkuttamalla kättä lämpimällä vedellä muutaman minuutin.

Dialyysihoito fistelin kautta

- Kehittyneen fistelin suoniin pistetään dialyysihoitoa varten useimmiten kaksi neulaa. Tähän voidaan käyttää avuksi ultraäänilaitetta.
- Kun hyvät pistopaikat löytyvät, käytetään useimmiten samoja paikkoja, joihin kehittyä pistämistä helpottavat kanavat.
- Mikäli neulojen pistäminen on kivuliasta, voidaan pistopaikkojen päälle suihkuttaa puuduteainetta.

- Dialyysin jälkeen neulat poistetaan ja pistopaikat painetaan umpeen. Ne suojataan laastareilla, jotka voit poistaa seuraavana aamuna. Jos iho on herkkä, voidaan vaihtoehtoisesti pistopaikkojen päälle laittaa sidokset sideharsorullan avulla.
- Uimista tai saunomista ei suositella dialyysihoitopäivänä tulehdusvaaran vuoksi.
- Jos pistopaikat alkavat kotona vuotaa, paina niitä kunnes vuoto tyrehtyy. Apuna voi käyttää kylmäpakkausta.

Ota välittömästi yhteys hätäkeskukseen, jos:

- Pistopaikkojen vuoto on voimakasta ja hallitsematonta.

Ota yhteys dialyysiyksikköön tai päivystykseen, jos:

- Surina fistelissä lakkaa
- Fistelikädessä on tulehdusoireita (lisääntyvää kipua, punoitusta, turvotusta, kuumotusta)
- Sinulle nousee korkea kuume (yli 38 astetta)
- Fistelikädessä on puutumista tai pistelyä tai sormet ovat viileät
- Pistopaikat punoittavat tai erittävät

Dialyysiyksikkö 06 213 2662

Vaasan sairaanhoitopiiri • www.vaasankeskussairaala.fi • Vaihde 06 213 1111

Tämä ohje on tarkoitettu hoitosuhteessa oleville potilaillemme.